

POSTANOWIENIE

Dnia 17 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Dariusz Zawistowski
(przewodniczący, sprawozdawca)
SSN Anna Owczarek
SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa Burmistrza Miasta i Gminy N.
przeciwko S. G. - Redaktorowi Naczelnemu Gazety [...].
o opublikowanie sprostowania,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 17 lipca 2020 r.,
zażalenia strony powodowej
na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 27 sierpnia 2019 r., sygn. akt V ACa (...),

**uchyla zaskarżone postanowienie, pozostawiając
rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego w
orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 27 sierpnia 2019 r. Sąd Apelacyjny w (...) sprostował niedokładności w rubrum wyroku Sądu Okręgowego w B. z dnia 8 maja 2019 r. w ten sposób, że po słowach " S. G." dopisał słowa „ - Redaktorowi Naczelnemu Gazety [...].”, w miejsce słów „o roszczenia wynikające z prawa prasowego” wpisał słowa „o opublikowanie sprostowania” oraz odrzucił apelację Gminy N. W zażaleniu na to postanowienie Gmina N. zarzuciła naruszenie art. 64 § 1 k.p.c. w zw. z art. 31

ustawy o samorządzie gminnym, art. 65 § 1, art. 130 oraz art. 199 § 1 pkt 3 k.p.c. i wносиła o uchylenie zaskarżonego postanowienia oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Rozpoznając sprawę Sąd pierwszej instancji nie rozważał kwestii legitymacji procesowej po stronie powodowej. W wyroku z dnia 8 maja 2019 r. oznaczył stronę powodową zgodnie z jej wskazaniem w pozwie. Również Sąd drugiej instancji rozpoznając apelację strony powodowej nie dokonał analizy w tym zakresie. Ograniczył się do stwierdzenia, że apelację wniósł inny podmiot niż strona powodowa występująca w sprawie.

W świetle przepisów o samorządzie terytorialnym nie ulega wątpliwości, że burmistrz reprezentuje gminę, nie ma natomiast samodzielnej legitymacji procesowej. Zgodnie z art. 11a ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (jedn. tekst: Dz.U. z 2020 r., poz. 713 ze zm.) wójt (burmistrz, prezydent miasta) jest jednym z organów gminy. W art. 26 ust. 3 ustawy określono, że burmistrz jest organem wykonawczym w gminie, w której siedziba władz znajduje się w mieście położonym na terytorium tej gminy. W ramach tak określonych kompetencji burmistrz - zgodnie z art. 31 w zw. z art. 11 ust. 3 ustawy - kieruje bieżącymi sprawami gminy oraz reprezentuje ją na zewnątrz. W ustawie z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe (jedn. tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 1914) brak jest przepisów szczególnych dotyczących legitymacji procesowej, przyznających ją organom gminy.

Przy ocenie legitymacji procesowej Sąd drugiej instancji nie mógł zatem poprzestać wyłącznie na odwołaniu się do oznaczenia strony powodowej w pozwie. Należało ocenić znajdujące się w aktach pełnomocnictwa oraz inne pisma procesowe składane przez powoda. Jak wynika z dołączonego do pozwu pełnomocnictwa z dnia 2 maja 2015 r. - Burmistrz S. N. upoważnił w nim radców prawnych B. R., E. M. i K. B. do występowania przed wszystkimi sądami" w imieniu Gminy N. we wszelkich sprawach, których Gmina N. jest stroną lub uczestnikiem postępowania". Pełnomocnictwa to zostało udzielone przez S. N. działającego jako Burmistrz N., a więc jako organ osoby prawnej a nie osoba fizyczna. Wniosek taki wynika też z odcisku pieczęci o treści "Burmistrz S. N." znajdującego się pod

pełnomocnictwem. Również w piśmie procesowym z dnia 6 lutego 2019 r. radca prawny B. R. oświadczył, że Gmina N. nie podziela stanowiska strony pozwanej odmawiającej publikacji sprostowania. Jednocześnie należy mieć na uwadze, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem jednostki samorządu terytorialnego, w tym gmina, mają własną legitymację w sprawach o ochronę dóbr osobistych (por. np. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 17 lipca 2008 r., II CSK 111/08, z dnia 28 kwietnia 2016 r., V CSK 486/15). W judykaturze przyjęto np. że przypisanie burmistrzowi gminy działań powodujących pogorszenie jej wizerunku jest równoczesne z naruszeniem dobra osobistego gminy. Przy rozpoznawaniu zażalenia konieczne było dokonanie przez Sąd Apelacyjny oceny jaki podmiot wnosi powództwo w rzeczywistości, pomimo sposobu oznaczenia go w pozwie. Należy zwrócić uwagę, że gdyby Sąd drugiej instancji uznał, że pozwu nie wniosła Gmina, lecz podmiot, który nie ma legitymacji procesowej zachodziłaby konieczność odrzucenia pozwu.

Z tych względów orzeczono jak w treści postanowienia (art. 398¹⁵ w zw. z art. 394 § 3 k.p.c.).

jw